

Kuva: Sini Kannisto

Lapsiryhmän kielellisesti moninainen oppimisympäristö Ryhmä 1

Tekijät:

Ella Chaudhry (Oulu),

Sini Kannisto (Vihti),

Miisa Nwajei (Helsinki),

Anni Oksanen (Hämeenlinna)

Mikä jo toimii ryhmässä?

- Kasvattajien sensitiivinen läsnäolo. Ilmeet, eleet ja kosketus vahvasti mukana joka hetkessä.
- Vuorovaikutus kasvattajien kesken ja samanlainen näkemys ryhmän toiminnasta.
- Vuorovaikutus kasvattajien ja lasten kesken.
- Tukiviittomat ja kuvatuki vahvassa käytössä. Roihuset, suujumppa, kielinuppu ja kirjojen luku aktiivisessa käytössä. Sanoittaminen, huomaa hyvä ja miniverso.
- Pienryhmätoiminta. Yksilöllinen tuki tarvittaessa.
- Kiireettömyys. Arviointi ja toimintatapojen muuttaminen tarvittaessa.

Miksi? Nykytilanteen arviointi

- Jokaisen lapsen huomiointi kielestä, kulttuurista ja taitotasosta huolimatta (yhdenvertaisuus) . Kukaan ei jää ulkopuolella.
- Osa lapsista jää liian vähälle huomiolle hoitopäivän aikana. Osa lapsista tarvitsee aikuisen yksilöllistä ja henkilökohtaista ohjausta enemmän kuin toiset. Lisäksi lapsia on liikaa aikuisten määrään nähden -> aikaa ei vain riitä kaikille

Kuva: Sini Kannisto

Missä voidaan parantaa?

- Eri kielten, kulttuurien sekä ilmaisutapojen näkyväksi tekeminen toiminnassa.
- Jokaisen lapsen yksilöllinen kohtaaminen ja kohtaamisen varmistaminen arjessa.
- Lasten keskinäisten suhteiden ja kaverisuhteiden tukeminen.
- Lapsen itsetunnon vahvistuminen.
- Jokaisen ryhmänjäsenen merkityksellisyyden vahvistaminen.

Kuva: Miisa Nwajei

Toimintamme taustalla

- Tasa-arvo, yhdenvertaisuus, osallisuus ja syrjinnän ehkäisy (Ks. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat, yhdenvertaisuuslaki, vasu, lapsen oikeuksien sopimus (YK 1991))
- Tasa-arvolla viitataan usein sukupuolten väliseen tasa-arvoon , joten yhdenvertaisuus laajentaa tasa-arvon käsitettä.
- Yhdenvertaisuus tarkoittaa kaikkien ihmisten tasa-arvoista kohtelua. Kaikki ovat yhdenvertaisia lain edessä, eikä ketään saa asettaa eriarvoiseen asemaan henkilöön liittyvän syyn perusteella (ikä, alkuperä, kieli, uskonto, vakaumus, terveydentila, vammaisuus).
- Jokaisella lapsella on oikeus tulla kuulluksi, nähdyksi, huomioon otetuksi ja ymmärretyksi omana itsenään sekä yhteisönsä jäsenenä. (OPH: Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022:22)
- Inklusiivisessa toimintakulttuurissa edistetään osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa kaikessa toiminnassa. - - Osallisuutta vahvistaa lasten sensitiivinen kohtaaminen ja myönteinen kokemus kuulluksi ja nähdyksi tulemisesta. (OPH: Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022:34)
- Tasa-arvolaki (609/1986) 1.6.2023 laajennettu koskemaan myös varhaiskasvatusta.

Kuva: Miisa Nwajei

Kielitietoinen oppimisympäristö

- Kielitietoisessa varhaiskasvatuksessa lasten erilaiset taustat nähdään toimintaa rikastuttavana tekijänä.
 - Lapsen kielellisen ja kulttuurisen identiteetin kehittymistä tulee tukea, jotta jokainen lapsi voi kokea itsensä, kieltä ja oman perheensä arvokkaaksi --> Eri kielten ja kulttuurien tulee näkyä ja kuulua oppimisympäristössä
 - Lapsia rohkaistaan tutustumaan toisiin ihmisiin, erilaisiin kielin ja tapoihin.
 - Kielitietoisessa oppimisympäristössä lapsiryhmässä edustettuina olevat kielet tehdään näkyviksi ja niitä käytetään arjen eri tilanteissa. Monimuotoinen kuvamaailma tekee jokaisen lapsen näkyväksi ryhmässä.
- Oppimisympäristön suunnittelun perustana ovat ryhmässä olevat lapset ja heidän toiveensa sekä kulttuuritausta. Kielitietoisesta oppimisympäristöstä tulee elää jatkuvasti.
 - Tärkeintä on, että jokainen lapsi voi kokea itsensä ryhmän jäseneksi kielitaidosta ja muista taidoista riippumatta.
 - Kielitietoisesti hyvä oppimisympäristö herättää lapsen uteliaisuuden ja houkuttelee kokeilemaan ja tutkimaan.
 - Leikillä ja vuorovaikutuksella on keskeinen rooli, sillä niiden kautta lapsi oppii myös kieltä.
 - Vaihtelemalla teemoja leikkipisteissä sekä ryhmän seinillä olevissa kuvituksissa sekä muussa toiminnassa, lapsi saa uutta sanastoa, joka mahdollistaa uusia mahdollisuuksia osallisuuteen.

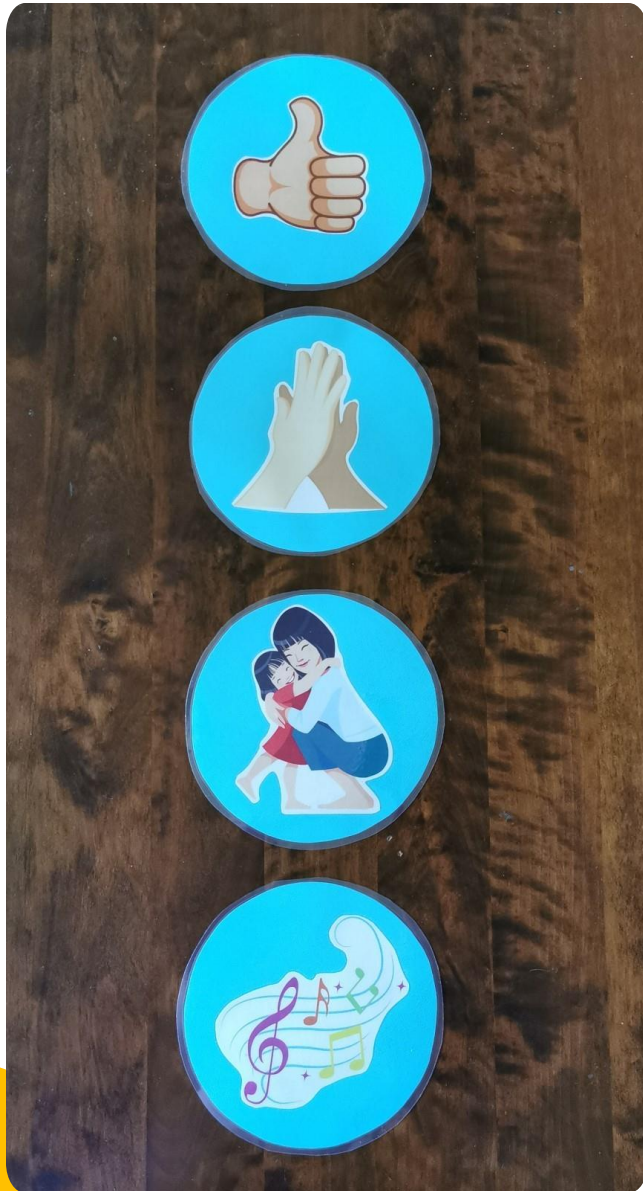
Kuva: Miisa Nwajei

Kasvattaja kielitietoisessa oppisympäristössä...

- Luo ja ylläpitää positiivista ja hyväksyvää ilmapiiriä
- Kohtaa kaikki yhdenvertaisesti, sensitiivisesti ja arvostavasti
- Varmistaa että lapsella on mahdollisuus oppia kieli antamalla aikaa ja tilaa kieltä oppivalle lapselle havainnoida ympäristöä, joka mallintaa lapselle kielen eri käyttökeinoja ja tapoja
- Mallintaa verbaalista ja ei verbaalista viestintää
- huolehtii että jokainen lapsi kohdataan ja pääsee osalliseksi toimintaan
- Tukee tietojen jakamista, yhdessä tekemistä mahdollistaen yhteisen keskustelun
- Valmistaa, hankkii ja käyttää kielitietoista oppimisympäristöä tukevaa materiaalia yhdessä muun henkilöstön, lasten ja huoltajien kanssa

Kuva: Miisa Nwajei

Tervehdykset

Oppimistehtävän ideana oli lähteä toteuttamaan toiminnallisia tervehdyksiä. Jokainen lapsi saa valita millä tavalla haluaa hyvää huomenta toivottaa. Kuvassa olevat tervehdykset valikoituivat 1-3 vuotiaiden ryhmään.

- Peukku (Näytetään peukkua.)
- Läpy (Läpsäytetään kädet yhteen kasvattajan kanssa.)
- Hali (Halataan.)
- Tanssi (Tanssitaan pieni tanssi)

Tervehdyksen/ kohtaamisen voi toteuttaa myös muissa arjen tilanteissa, esim. Aamupiirille tultaessa/ satuhetkelle mentäessä. Liikkeeseen voi yhdistää myös verbaalisen tervehdyksen, jonka kielen lapsi saa valita lapsiryhmän "kielikartasta".

Havainnot ja loppuraportointi

Kehittämistehtävän myötä kielitietoisuus lisääntyi kaikissa ryhmissä.

Tehtävän toteutuksen myötä tietoisuus siitä millaisin eri keinoin voimme kommunikoida sekä tietoisuus siitä miten jokaisen lapsiryhmämme lapsen osallisuutta voidaan edistää hyvin pieninkin keinoin lisääntyi. Myös vaihtoehtoistenkommunikaatiomenetelmien käyttö lisääntyi kaikissa ryhmissä.

Lapset ja aikuiset innostuivat toiminnasta --> toiminta laajeni

- Syntymäpäiväonnittelut lapsiryhmän kielillä
- tervehdysten maalaaminen ikkunaan/laittaminen esiin ryhmätilaan
- Lukulumon hyödyntäminen

Lapset alkoivat hyödyntää kaikkia osaamiaan kieliä rohkeammin/ aikuiset alkoivat antaa enemmän tilaa ja mahdollisuuksia hyödyntää eri kieliä.

Lasten itsetunto vahvistui. Jokainen lapsi pääsi vuorollaan loistamaan ja hänet nähtiin ryhmän tärkeänä jäsenenä oman kielensä osaamisen asiantuntijana. Kaikkien lasten mahdollisuus tasavertaiseen osallisuuteen lisääntyi.

Lähteet:

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022,
www.oph.fi

Helsingin varhaiskasvatussuunnitelma 2024,
https://www.hel.fi/static/liitteet-2019/KasKo/vare/Helsinki_Vasu_FI.pdf

Ota koppi – Kulttuurinen moninaisuus ja
kielitietoisuus Helsingissä,

https://helsinkioppi.hel.fi/wp-content/uploads/2022/01/helsinki_otakoppi_v3.pdf

